

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 27. decembra 1906.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Vabilo na naročbo **Zadruga:** Podučni tečaj. Sestanek mlekarskih zadrug in razstava masla. Javna zadružna enketa. Seje načelstva Izvlečki. Osrednja zadružna blagajna. Zadružništvo v Dalmaciji. Izvršene revizije v l. 1906. Pregled. Nova zadružna banka. Občni zbor **Gospodarsko berilo:** O varčevanju. Ali vpliva bela repa na okus surovega masla? Ako pade konj na kolena. Kataster vodnih sil. Ljubljansko močvirje. Koledar za kmetovalce. Ali tudi rabite sladno kavo? Male vesti. Inserati.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom dospe „Narodni Gospodar“ v osmo leto svojega obstanka.

Nočemo se hvaliti z dosedanjimi uspehi, mi gledamo naprej in gremo naprej po poti, ki smo si jo zasnovali in spoznali za pravo.

„Narodni Gospodar“ je glasilo „Zadružne zveze“ — toraj je v zvezinem namenu označen naš program in ta naš program je: najti, rešiti, ojačiti in družiti vse gospodarske sile na slovanskem avstrijskem jugu in tako ustvariti veliko, nepremagljivo gospodarsko moč.

Zvesto se bomo držali tega programa in ga brez vseh ozirov izvrševali, ker smo prepričani, da je to glavni predpogoj za obstanek naroda.

„Narodni Gospodar“ hoče biti zrcalo našega narodnega gospodarstva, posebno pa jugoslovanskega zadružništva, spada torej v vsako hišo, kjer je kaj smisla za gospodarstvo in posebno za zadružništvo.

Svoje sotrudnike prosimo, da nas podpirajo tudi v bodoče; posebno pa še prosimo naše zadruge in zadrugarje, da nas zalagajo s vsakojakimi poročili o svojem zadružnem in splošno gospodarskem delovanju.

List bode izhajal kakor do zdaj, 10. in 25. vsakega meseca in bode obsegala vsaka številka vsaj 16 strani.

Cena listu je:

za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K.

Člani »Zadružne zveze« dobivajo list brezplačno.

Člani zadrug, ki so članice »Zadružne zveze« dobivajo list na leto za 3 K; tem priporočamo list še posebno radi tega, ker najdejo v njem podatke o delovanju svojih zadrug.

„Narodni Gospodar“ se naroči pri „Zadružni zvezi“ ali pa pri bližnjem poštnem uradu.

ZADRUGA.

Podučni tečaj.

Kakor smo že v zadnji številki naznanili, priredi zveza za svoje zadruge podučni tečaj.

Ta tečaj vrši se od torka dne 15. januarja do sobote dne 19. januarja 1907.

Predavalo se bode vsaki dan od 8.—12. ure predpoldne in od 2.—6. ure popoldne.

Za predavanja določile so se sledeče snovi:

Ustanavljanje posojilnic in drugih zadrug.

Poslovanje posojilnic in drugih zadrug.

Knjigovodstvo posojilnic in drugih zadrug.

Zaključevanje računov pri posojilnicah in drugih zadrugah.

Pristojbine, davki in kolekovanje.

Zadruga in oblasti.

Trgovski poduk.

Če bode čas dopuščal, bode se predavalo še tudi o drugih združnih stvareh.

Predavanja se vršé v dvorani kršč. soc. zveze (poslopje „Union“) v Ljubljani.

Skrbeli bomo, da si bodo mogli udeleženci tečaja ogledati poleg drugega tudi uzorno gospodarstvo v Marijanišču.

Da pa podučni tečaj doseže svoj namen, je potrebno, da je dobro obiskan.

Priglašeni je sicer že prav lepo število vdeležencev, vendar še pa ponavljamo svoj poziv na vse svoje zadruge, da se tečaja vdeležijo i. s. v prvi vrsti po onih osebah, ki vodijo posle in knjige.

Prosimo pa nujno svoje zadruge, da nam takoj pošlejo prijave i. s. koliko oseb in katere da pošljejo k podučnemu tečaju, nakar bomo vsaki zadrugi posebej sporočili podrobnosti radi stanovanja, hrane itd.

Opozarjamo še, da se vrši neposredno pred podučnim tečajem, t. j. v ponedeljek dne 14. januarja 1907 sestanek mlekarских zadrug, spojen s predavanji in razstavo masla.

Ravno isti dan t. j. v ponedeljek dne 14. januarja 1907 naj se otvori tudi razstava združnih vin, ki traja do sobote, dne 19. januarja 1907 — toraj za ves čas podučnega tečaja.

Sestanek mlekarских zadrug in razstava masla.

V zadnji številki omenili smo že, s kojega namena se priredi sestanek mlekarских zadrug in razstava masla.

Sestanek vrši se v ponedeljek, dne 14. januarja 1907 v hotelu „Union“.

Pričetek ob 9. uri predpoldne.

Vspored:

1. Živinoreja in mlekarstvo. (Predava mlekarški nadzornik g. Legvart).

2. Mlekarstvo. (Predava ravnatelj kemičnega preskuševališča g. dr. Kramar.)

3. Mlečna trgovina. (Predava zastopnik Gospodarske zveze v Trstu g. Rosman.)

4. Mlekarско združništvo. (Predava g. Rožman.)

5. Ogled razstavljenega masla.

6. Ogled mlekarских strojev.

Da se namen mlekarskega sestanka popolnoma doseže, je potrebno, da se ga vse mlekarске zadruge vdeležijo; poleg članov načelstva, nadzorstva itd. naj pošlje vsaka mlekarška zadruga svojega mlekarja.

Za razstavo masla pošlje vsaka mlekarška zadruga natančno $\frac{1}{2}$ kg masla v škatljici, ki jo prejme od zveze.

Vsaka mlekarška zadruga prejme od zveze vprašalno polo, kojo naj natančno izpolni in jo ob enem z maslom odpošlje zvezi.

Maslo za razstavo priposlati je nardalje do 10. januarja 1907.

Maslo bodo presojevali strokovnjaki po posebnem za to določenem načinu.

Stroške pošiljatve nosi vsaka zadruga sama.

Javna združna enketa.

„Združna zveza“ v Ljubljani razposlala je vsem svojim zadrugam sledeči dopis:

Že precej let je minulo, odkar se je pojavila pri nas združna ideja.

Naglo se je razširjala; danes je število krajev, ki še nimajo nobene zadruge, že jako majhno.

Združništvo našlo je pri nas mnogo privržencev, ki so sprevideli, da je ravno združna organizacija ono sredstvo, ki more naš narod rešiti gospodarskega pogina, ter mu dati pravo prosveto.

Razširjevalci združne ideje šli so lik apostoli od kraja do kraja, ter v nešteti zborovanjih podučevali narod o združništvu, pisali so prepričevalne članke itd., in to vse, ker so bili sami prepričani o moči združništva.

Združništvo imelo je pri nas tudi mnogo nasprotnikov, ki so se posluževali najrazličnejših sredstev; slikali so združništvo kot največjo nevarnost, ter se sklicevali pri tem na majhno število ponesrečenih konsumnih društev.

Kedo je imel prav?

Odgovor morajo nam dati zadruga same, oziroma ga najdemo v njihovem delovanju, v njihovih uspehih in neuspehih.

Radi tega obračamo se do vseh svojih zadrug, da nam na priloženi poli odgovorijo na sledeča vprašanja:

1. S kakega namena se je zadruga ustanovila? Kako je ta namen izvrševala? Kaj je pospeševalo, kaj je oviralo zvrševanje namena?

2. Kake posledice je imelo delovanje zadruga

a) v gospodarskem (gmotnem) oziru;

b) v duševnem oziru, zlasti, jeli se je udomačila smisel za gospodarsko združevanje?

3. Splošne opazke in nasveti.

Odgovori naj bodo podrobni, jasni in popolnoma odkriti; nič se naj ne zamolči, nič se naj ne olepšuje.

V odgovorih hočemo najti zgodovino našega združništva a tudi dobiti sliko, ki bode tem bolja, čim natančnejša bode.

V odgovoru naj se označijo krajevne razmere, naj se opiše značaj ljudstva pred ustanovitvijo zadruga in sedaj, naj se pove, kdaj in kdo je povzročil ustanovitev, kako in kakimi ljudje so se dobili za odbor, nadzorstvo; ali je inteligenca sodelovala; kaj in kdo je nasprotoval, s kakimi uspehi; vpišite vse posle, tudi najmanjše, katere je zadruga izvrševala, kateri posli so se ji posrečili, kateri ne.

Konečno pristavite svoje splošne opazke, svoje nasvete, naj se tičejo zadruga same, zveze ali sploh združništva; za vsak nasvet, za vsako kritiko Vam bomo hvaležni.

Iz odgovorov hočemo dobiti zavest, jeli je bilo delovanje naših zadrug, zveze, posameznih oseb pravo.

Iz odgovorov si hočemo napraviti temelj za nadaljno poslovanje.

Prosimo torej nujno, da nam odgovorite na stavljena vprašanja.

Na ta dopis prihajajo zvezi jako temeljiti odgovori od njenih zadrug.

Odgovoriti pa morajo vse zadruga.

Ker si je v gospodarskem življenju našega naroda priborilo združništvo prvo besedo, je torej postalo za celi narod velevažno.

Radi tega ne omejujemo te ankete samo le na naše zadruga, temveč vabimo tudi vse druge, prijatelje in nasprotnike združništva, da se te javne združne ankete vdeležijo in nam na gori stavljena vprašanja odgovorijo.

Seje načelstva.

Načelstvo „Združne zveze“ v Ljubljani imelo je dne 11. decembra 1906 in 22. decembra 1906 seje, v kojih je rešilo več notranjih zadev, pregledalo revizijska poročila in sprejelo v zvezo sledeče zadruga:

Dol, hranilnica in posojilnica.

Brežice, „Lastni dom“, stavbinska zadruga.

Dobrinjskopolje, gospodarsko-trgovačko društvo.

Zgonik, kmetijsko in konsumno društvo.

Dutovlje, vinarsko in gospodarsko društvo.

Kranjskagora, mlekarska zadruga.

Dob, hranilnica in posojilnica.

Trebče, gospodarsko društvo.

Selo, sirarska zadruga.

Število zvezinih zadrug: 347.

Izvečki

tekočega računa pričnejo se razpošiljati takoj ob novem letu.

Opozarjamo že zdaj vse zadruga, da priposlani jim izveček takoj natančno pregledajo in ga primerjajo z lastnimi knjigami.

Vsaka zadruga naj potem zvezi potrdi pravilnost izvečka, oziroma, če bi v izvečku našla kako napako, zvezi to takoj sporoči.

Osrednja združna blagajna.

(Konec.)

§ 15. Centralno združno blagajno nadzoruje država, po predpisih, kateri veljajo za v obliki akcijskih družb obstoječe banke, in razun tega še po posebnih določilih, navedenih v tem zakonu, za kar je treba v pravilih navesti podrobna določila.

Izvrševaje državno nadzorovanje, opravičena je državna oblast, zavodu zabraniti izvršitev odredb, ki nasprotujejo zakonu ali pravilom ali pa niso v soglasju z državnimi in gospodarskimi koristmi.

Kot nadzorstvena oblast nastopa finančno ministerstvo, katero bode glede vseh zadev, ki se dotikajo delokroga katerega drugega ministerstva, nastopalo s temi sporazumno.

§ 16. Če ravnateljstvo svoje dolžnosti zanemarja, in se kljub zahtevam države ti nedostatki potom nadzorništva ne odpravijo, je finančni minister v zvezi s poljedelskim in trgovskim ministrom opravičen, ravnateljstvo odstaviti, ter svojim zaupnikom poveriti vodstvo zavoda. Sklicati je obenem glavni odbor, da izvoli na novo svoje člane ravnateljstva.

§ 17. Določila § 15. in § 24. zakona z dne 9. aprila 1873, d. z. št. 70, glede pridobitnih in gospodarskih zadrug, katera zahtevajo, da se člani odbora in nadzorstva volijo iz števila udov, potem določba § 24., odst. 2, 2. st., kakor tudi § 35., odst. 2. imenovanega zakona, ne pridejo za centralno združno blagajno v poštev.

V §§ 34, odst. 2, 36 št. 4, 37, 38, 39, 93 in 95 zadnje omenjenega zakona določene kompetence preidejo glede osrednje združne blagajne na finančno ministerstvo, ki določuje sporazumno z drugimi prizadetimi ministerstvi.

§ 18. V kolikor v §§ 19. in 20. ni kaj drugega določeno, vporablja se glede osrednje zadružne blagajne pristojbinski predpisi zakona z dne 21. maja 1873 drž. zak. št. 87, potem § 2. zakona z dne 27. decembra 1880 drž. zak. št. 1 ex 1881, člena I. zakona z dne 11. februarja 1897 drž. zak. št. 57 in § 13. zakona z dne 10. junija 1903 drž. zak. št. 133.

§ 19. Zadružna pogodba osrednje zadružne blagajne in pa potrdila, katera izdaje ta čez vplačila članov, so kolekov in neposrednih pristojbin prosta, kar pa ne velja za imobilarno pristojbino, ki je morebiti v smislu pripombe 4 k tarifni točki 55. zakona z dne 13. decembra 1862 drž. zak. št. 89 plačati.

Ravnotako so proste pristojbin v § 2., št. 2., lit. h navedene cesije s prenosom terjatev na osrednjo zadružno blagajno.

§ 20. Za zadolžnice, koje izdaja osrednja zadružna blagajna v smislu § 2., št. 2, lit. h, veljajo predpisi člena III. zakona z dne 10. julija 1865, drž. zak. št. 55.

§ 21. Gledé korespondence z javnimi oblastmi in uradi izven sodnijskega postopanja je osrednja zadružna blagajna osebno prosta pristojbin.

§ 22. Izpeljava tega zakona se poveri Mojemu finančnemu ministru, kakor Mojemu ministru za notranje zadeve, poljedelskemu, trgovinskemu in pravosodnemu ministru.

Zadružništvo v Dalmaciji.

Dalmacija ima okroglo 110 zadrug i. s. 93 hrvaških in 17 srbskih.

Po predmetu podjetja porazdelijo se zadruge sledeče:

- 63 rajfajzenovk.
- 10 drugih kreditnih zadrug.
- 6 konsumnih zadrug.
- 5 oljarskih zadrug.
- 4 ribarske zadruge.
- 2 težaški zadrugi.
- 2 rožmarinski zadrugi.
- 2 klesarski zadrugi.
- 2 vinarski zadrugi.
- 1 železoobrtna zadruga.
- 1 čebelarska zadruga.
- 1 izvozna zadruga.

11 srbskih zemljoradničkih zadrug, ki so ob enem blagovne in denarne zadruge.

Krog 30 dalmatinskih zadrug včlanjenih je že v „Zadružni zvezi“ v Ljubljani, od ostalih jih revidira kakih 30 deželni odbor, druge pa trgovska sodišča.

Kakor vse kaže, bodo v doglednem času vse dalmatinske zadruge v „Zadružni zvezi“ v Ljubljani, ki uredi za nje v Dalmaciji lasten dalmatinski odbor.

Izvršene revizije v l. 1906.

1. Blagovica, hranilnica in posojilnica.
2. Bled, hranilnica in posojilnica.
3. Bled, Kmetijska zadruga.
4. Bloke, hranilnica in posojilnica.
5. Bohinjska Bistrica, hranilnica in posojilnica.
6. Borovnica, hranilnica in posojilnica.
7. Cerklje, „ „ „
8. Cirknica, „ „ „
9. Češnjica, „ „ „
10. Dobrepolje, „ „ „
11. Dobrunje, „ „ „
12. Domžale, „ „ „
13. Draga, „ „ „
14. Gojzd, „ „ „
15. Horjul, „ „ „
16. Hrenovice, „ „ „
17. Jesenice, „ „ „
18. Kamnik, prva okr. hranilnica in posojilnica za mesto Kamnik.
19. Košana, hranilnica in posojilnica.
20. Kranjska gora, hranilnica in posojilnica.
21. Leskovec pri Krškem, hranilnica in posojilnica.
22. Ljubljana, ljudska posojilnica.
23. „ „ vzajemno podporno društvo.
24. Loškipotok, hranilnica in posojilnica.
25. Metlika, „ „ „
26. Mengeš, „ „ „
27. Naklo, „ „ „
28. Polhovgradec, „ „ „
29. Preddivor, „ „ „
30. Preska, „ „ „
31. Radeče, okrajna posojilnica.
32. Rob, hranilnica in posojilnica.
33. Rova, „ „ „
34. Selce, „ „ „
35. Semič, „ „ „
36. Senožeče, hranilnica in posojilnica.
37. Sorica, „ „ „
38. Srednja vas, „ „ „
39. Staraloka, „ „ „
40. Staritrč, kmetska hranilnica in posojilnica.
41. Sv. Jakob ob Savi, hranilnica in posojilnica.
42. Sv. Križ pri Kostanjevici, hranilnica in posojilnica.
43. Sv. Križ pri Litiji, hranilnica in posojilnica.
44. Škofja Loka, „ „ „
45. Šmartno pri Litiji, „ „ „
46. Št. Janž, „ „ „
47. Sv. Jurij pri Kranju, „ „ „
48. Št. Peter (Kras) „ „ „
49. Št. Rupert, „ „ „
50. Trnovo, „ „ „
51. Tržišče, „ „ „
52. Tunice, „ „ „

53. Velke Lašče, hranilnica in posojilnica.
54. Vrhnika, " " "
55. Zg. Tuhinj, " " "
56. Dolsko, " " "
57. Lukovica, " " "
58. Šmartno pri Kranju, " " "
59. Cirknica, mlekarška zadruga.
60. Česnjica, gospodarska zadruga.
61. " sodarska zadruga.
62. Dobropolje, kmetijsko društvo.
63. Dolsko, mlekarška zadruga.
64. Spodnje Danje, mlekarška zadruga.
65. Dragomlje, " "
66. Horjul, kmetijsko društvo.
67. " mlekarška zadruga.
68. Jesenice, delavsko konsumno društvo.
69. Loški potok, kmetijsko društvo.
70. Metlika, " "
71. Naklo, mlekarška zadruga.
72. Podkoren, kmetijsko društvo.
73. Radeče, I. obč. radeško konsumno društvo.
74. Rateče, kmetijsko društvo.
75. Rob, konsumno društvo v likvidaciji.
76. Selce, kmetijsko društvo.
77. " mlekarška zadruga.
78. Sodražica, kmetijska zadruga.
79. Sorica, mlekarška zadruga.
80. Srednjava, mlekarška zadruga.
81. Stari trg, konsumno društvo.
82. Sv. Mihel, gospodarsko in konsumno društvo.
83. Sv. Mihel, mlekarška zadruga.
84. Tomišelj, kmetijsko društvo.
85. Trnovo, gospodarsko društvo.
86. Velke Lašče, kmetijsko društvo.
87. Vrhnika, mlekarška zadruga.
88. Krtina, " "
89. Rova, " "
90. Koče, " "
91. Toplice, kmetijsko konsumno društvo.
92. Rova, prva kranjska sadjarska in moštar. zadr.
93. Bloke, kmetijsko društvo v likvidaciji.
94. Cerklje, kmečka mlekaršnica.
95. Hruševje, podnanoška sirarska in mlekarška zadruga.
96. Predoslje, mlekarška zadruga.
97. Srednjava, kmetijsko društvo.
98. Fara pri Kostelu, hranilnica in posojilnica.
99. Laško, hranilnica in posojilnica.
100. Ljubno, " " "
101. Marenberg, posojilnica.
102. Rečica, ljudska posojilnica in hranilnica.
103. Laško, kmetijsko konsumno društvo.
104. Luče, " " "
105. Rečica, kmetijsko društvo.
106. Škale, gospodarska zadruga.
107. Konsumno društvo v Ližnjanu.
108. Gospodarsko trgovačko društvo, Dobrinj.
109. Društvo za štednjo i zajmove, Dobrinj.
110. Gospodarsko društvo za štednjo i zajmove v Rabu.
111. Hranilnica in posojilnica v Tomaju.
112. Kraško vinorejsko društvo v Tomaju.
113. Istarska posojilnica v Puli.
114. Konsumno društvo u Banjoloma.
115. Konsumno društvo u Vinkuramu.
116. Pomer, konsumno društvo.
117. Pula-Kroacija, konsumno društvo.
118. Pula-Kastenjer, " "
119. Stinjan, " "
120. Premantura, " "
121. Pulj-Istarska vinarska zadruga.
122. Pulj, Gospodarska zveza.
123. Ricianje, hranilno in posojilno društvo.
124. Ricianje, konsumno društvo.
125. Sv. Ivan pri Trstu, hranilnica in posojilnica.
126. Sv. Ivan pri Trstu, obrtno in konsumno društvo.
127. Pulj, Istarska posojilnica.
128. Višnjan, društvo za štednjo i zajmove.
129. Gorica, centralna posojilnica.
130. Kotor, hrvatsko bokeljska štedionica.
131. Baščanska Draga, konsumno društvo.
132. Starigrad, društvo za štednjo i zajmove.
133. Linardič, gospodarsko trgovačko društvo.
134. Župa Raščane, zajmova blagajna.
135. Dračevica na Braču, seoska blagajna za šted. i zajmove.
136. Dubrovnik, hrvatska pučka štedionica.
137. Punat, seoska blagajna za štednjo i zajmove.
138. Dubašnica, gospodarsko trgovačko društvo.
139. Župa Baška, seoska blagajna za štednjo i zajmove.
140. Rogoznica od Omiša, seoska blagajna za šted. i zajmove.
141. Omišalj, društvo za štednjo i zajmove.
142. Vrbnik, " " " "
143. Punat, gospodarsko trgovačko društvo.
144. Vrbnik, " " "
145. Pločice-Konavlje, seoska blagajna za štednjo i zajmove.
146. Povelje, prva dalmatinska uljarska zadruga.
147. Poljica, gospodarsko trgovačko društvo.
148. Zrenj, društvo za štednjo i zajmove.
149. Toplice, hranilnica in posojilnica.
150. Kievo, seoska blagajna.
151. Vrlika, seoska blagajna.

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec november 1906.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Baderna	6180	17	5895	47	12075	64	2936	84	93	46	5725	97	2057	42	87
Barban ?															
Baška	120132	64	119824	78	239957	42	111475	46	29056	80	7116	—	4434	32	172
Beram	7488	80	5791	54	13280	34	1139	05	1200	—	710	—	3937	79	—
Biograd	38839	49	37262	55	76102	04	16807	80	5768	82	53349	95	19151	57	396
Blagovica ?															
Bled za blejski kot	18536	06	17183	72	35719	78	4687	—	6048	70	11100	—	4959	07	173
Bloke	15798	90	18167	01	3365	91	11932	—	3100	—	1000	—	2980	—	372
Boh. Bistrica	19781	06	19308	89	39089	95	18391	98	19308	89	4950	—	760	—	107
Boljun	32653	78	32416	13	65069	91	11754	51	7376	18	16458	71	3918	34	77
Boljunec	4814	82	4278	56	9093	38	100	—	—	—	4218	—	642	88	128
Borovnica	15920	92	11313	10	27234	02	7434	—	3690	39	5060	—	6120	—	300
Buzet	21239	69	25008	20	46247	89	13225	24	4135	71	9373	61	6686	65	1104
Cerklje	27490	72	19554	41	47045	13	16032	—	1341	—	2910	—	102	—	289
Cirknica	82414	95	68470	88	150885	83	28827	—	14948	75	63800	—	1538	—	513
Cres ?															
Col	8176	87	7814	56	15991	43	3582	—	956	—	5430	—	580	—	95
Čatež	4988	10	5506	30	10494	40	2600	—	2280	—	2200	—	200	—	128
Češnjica	10376	82	8676	06	19052	88	6803	—	2640	15	6000	—	—	—	169
Čermošnice ?															
Črni vrh	8819	28	8460	46	17279	74	2942	—	2560	39	3400	—	3072	—	189
D. M. v Polju	4513	35	4554	46	9067	81	3084	—	354	—	1000	—	1410	—	56
Dobrepolje	42730	80	41236	33	83967	13	27959	68	8830	11	24957	06	9740	—	+3
Dobrinj	203300	39	198949	44	402249	83	116953	05	58321	72	38770	—	31970	49	371
Dobrunje ?															
Dolsko	1882	59	2821	34	4703	93	1127	—	1562	89	1246	—	80	—	38
Domžale	5000	70	7450	93	12451	63	2894	65	5913	59	1460	—	2050	—	230
Draga	6561	53	6190	—	12751	53	5023	—	1890	—	—	—	1520	—	74
Dračevica	40746	72	39533	95	80280	67	16520	95	5287	63	15093	24	9545	84	50
Dubrovnik	99387	21	97429	68	196816	89	13125	07	4865	64	17859	—	24419	—	504
Fara pri Kostelu	2712	10	2660	92	5373	02	2480	—	—	—	160	—	200	—	76
Frankolovo	6955	77	1797	42	8753	19	1203	—	901	22	864	66	318	46	199
Gradac ?															
Gojzd	1823	66	1356	20	3179	86	1210	—	444	89	100	—	200	—	56
Gore	8749	75	8250	—	16999	75	912	—	4150	—	4100	—	100	—	71
Gorica cent. pos.	214497	06	210054	94	424552	—	49088	72	50717	06	43274	01	48623	09	1237
Gorje	20034	95	19664	37	39699	32	2194	90	7497	48	10737	73	3060	—	314
Horjul	10464	77	9158	32	19623	09	4881	—	1833	77	3232	—	2882	94	309
Hrenovice	16857	01	5944	45	22801	46	3597	65	2421	60	3460	—	2010	—	6
Idrija	17524	95	14027	04	31551	99	9742	53	6643	78	7192	94	321	20	146
Ig	16621	51	13923	26	30544	77	11526	10	3130	58	3743	18	4234	38	280
Izlake	13471	70	14549	—	28020	70	11334	—	2582	72	7940	—	610	—	220
Jesenice	16423	57	14613	20	31036	77	6286	89	8976	13	5500	—	—	—	142
Kamnik I. okr.	25434	27	29182	08	54616	35	15804	42	19890	20	8390	—	7622	90	783
Kamnik, hran. in pos.	38968	54	34727	54	73696	08	27464	59	3311	51	7160	—	20	—	82
Kanal	12584	31	15085	16	27696	47	3654	29	10972	13	3720	—	2080	—	+5
Kandija	61867	66	49825	15	111692	81	46702	39	16567	33	22890	—	4767	41	1673
Kaštelir	49915	31	46386	63	96301	95	29788	—	22003	68	23749	—	11617	—	192
Kazaze ?															
Kievo	716	07	—	—	716	07	—	—	—	—	—	—	394	11	183
Knežak	20791	42	16997	33	37788	75	16457	80	4415	71	4560	—	1899	84	223
Koljane	74737	20	73088	52	147825	72	2962	67	938	48	35173	26	2616	16	203
Komenda	5842	37	5737	09	11579	46	4433	—	2448	21	1030	—	360	—	85
Košana	11003	94	8276	35	19280	29	9201	—	1676	35	6600	—	741	10	405
Kotor	197979	97	202122	74	400102	71	30000	19	6991	80	41648	—	32684	70	115
Kranjskagora	8693	—	9863	45	18556	45	5810	—	7834	67	1920	—	2640	—	309
Krk ?															
Krka	4415	52	2252	45	6667	97	3314	—	1514	78	680	—	1050	—	97
Križevci	190134	63	187854	07	377988	70	129989	96	90689	80	52400	—	8700	—	—
Laško ?															
Leskovec	7667	88	8254	74	15922	62	5668	—	1230	—	1995	—	1683	—	326
Leskovica	2698	15	2082	60	4780	75	1774	—	442	—	940	—	870	20	87
Lindar	2600	09	1684	60	4284	69	340	—	40	—	1137	50	551	19	80
Livade	1000	51	2487	87	3488	38	309	—	100	—	1950	—	620	—	253

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dane		vrnjeno		
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
Ljubljana — ljud. posoj. — Vzaj. pod. dr. ?	1982851	13	1990799	90	3973651	03	296192	01	312147	23	79642	—	39772	50	2188
Ljubno	15282	50	5891	04	21173	54	10603	—	3563	33	1870	—	4079	52	182
Loškipotok na Taboru	12028	50	12021	38	24049	88	11720	—	2120	—	—	—	300	—	121
Lukovica	6513	82	7335	26	13949	08	6484	—	2504	—	1320	—	—	—	100
Mali Lošinj	125368	81	122436	40	247805	21	77234	68	41183	69	45792	—	21727	88	285
Marenberg	4780	32	3498	58	15497	46	3600	—	2346	—	900	—	372	56	—
Medulin	4061	46	4727	95	8789	41	1360	—	2387	—	2300	—	2064	05	348
Mengeš	19730	90	13633	37	33364	72	7720	—	11247	42	2250	—	1770	—	421
Metlika	20418	14	21688	87	42107	01	4706	70	7203	84	13980	—	9257	—	2
Mokronog	8322	25	9525	84	17848	09	6588	—	7172	—	2280	—	880	—	179
Moravče	5432	08	5593	—	11025	08	4744	—	150	—	2960	—	—	—	34
Mošnje	4332	66	3878	13	8210	79	1110	—	434	58	1400	—	—	—	126
Nerezine	11902	71	118607	27	237628	98	77783	20	40242	18	27503	—	8643	08	116
Nadin	5856	88	5803	37	11660	25	4292	06	1198	27	3278	33	815	85	26
Naklo	312	03	1055	80	4167	83	260	—	392	40	130	—	40	—	55
Omišalj ?															
Oprtalj ?															
Pag	84453	48	84318	42	168771	90	117807	29	47187	39	103429	14	13957	80	160
Pazin	207063	44	203594	48	410630	92	85246	87	77468	49	41133	68	31788	98	+12
Pišece	11473	01	12172	95	23645	96	1771	40	10961	68	1080	—	8481	—	789
Planina	11696	51	11330	14	23026	65	6185	—	1200	—	850	—	4242	63	143
Podbabje	9589	37	5330	30	14922	67	4100	40	—	—	5320	—	—	—	141
Polhov-Gradec	5396	37	4016	—	9412	37	3678	41	951	85	3061	90	500	—	152
Poljane	22154	87	18905	85	41060	72	11104	—	5835	92	11560	—	3620	—	414
Pomjan	7795	73	6513	88	14309	61	1017	72	120	—	6390	—	—	—	101
Preddvor	1981	—	1974	—	3955	—	804	—	1325	—	700	—	800	—	71
Preska	5861	96	5845	48	11707	44	5196	50	334	34	800	—	320	—	+1
Proložac-Postranje	21355	40	20481	18	41836	58	3008	—	400	40	20340	40	400	—	221
Pločice-Konavljje	49572	74	49523	91	99096	65	42273	91	7362	81	59950	78	4805	48	84
Pulj	183515	62	167081	35	350596	97	100604	22	53355	70	26562	91	21108	—	14
Punat	36378	52	36487	40	72865	92	36272	94	4142	—	200	—	100	—	44
Radeče	26074	54	28983	34	55057	88	16926	80	9450	70	16165	12	4810	35	500
Rab	11498	53	8963	43	20461	76	8052	07	3009	43	853	80	2930	68	515
Rečica	16884	30	11237	91	28122	21	10506	—	4638	83	6580	—	230	—	408
Ribnica	15297	88	19536	61	34834	49	7161	06	12729	83	6500	—	2983	—	+3
Ricmanje	635	57	991	36	1626	93	—	—	30	—	906	—	307	—	200
Roč	4061	96	3614	21	7646	17	200	—	—	—	1266	81	1606	18	269
Rob	14274	25	7138	20	21412	45	5603	44	7024	75	—	—	400	—	203
Rogoznica	5514	22	6330	81	11845	03	4285	19	562	44	4255	88	1328	03	121
Rova	3654	11	4105	83	7759	94	1727	—	401	73	900	—	1760	—	235
Rovte	13416	22	11223	55	24639	77	3588	41	6730	55	160	—	2598	94	200
Selca na Braču	131344	10	120681	48	252025	58	92002	26	39685	30	21120	—	2080	—	112
Selce ?															
Semič	9161	31	7223	18	16384	49	4827	20	4495	84	2680	—	3950	98	+2
Senožeče	2693	99	2884	17	5588	16	1700	—	—	—	1680	—	680	—	324
Sevnica	27189	86	27241	72	54431	58	17930	—	5500	40	16372	—	6145	—	2045
Slov. Gradec	10312	50	7706	18	18018	68	2663	86	1060	—	840	—	7259	65	107
Smlednik	4937	16	5000	84	9938	—	4926	66	920	84	600	—	—	—	+1
Sorica	3953	84	3775	93	7729	77	650	—	366	—	3400	—	—	—	39
Srednjasvas	9826	91	10765	05	20591	96	6518	—	6214	14	48036	—	887	16	—
Staraloka	9281	02	11749	50	21030	52	3084	—	7676	44	4000	—	700	—	226
Stari grad	30014	82	15819	90	45834	72	18927	28	3700	—	4100	—	1672	50	2
Stari trg ?															
Struge	5077	18	4220	83	9298	01	3267	—	920	—	800	—	460	—	—
Sv. Ema	3423	57	3769	45	7193	02	2156	—	560	—	3200	—	1000	—	211
Sv. Ivan	22260	61	21727	94	43988	55	11590	08	2586	—	11750	—	1737	—	198
Sv. Jakob ob Savi	7498	23	8349	23	15847	46	3430	—	5018	69	560	—	—	—	148
Sv. Križ pri Kaštav	879	52	901	90	1781	42	350	—	—	—	900	—	—	—	72
Sv. Križ p. Kostanjevici	27643	88	30158	96	57802	84	17924	—	4927	71	25035	—	5879	25	15
Sv. Križ pri Litiji	6569	84	8797	93	15367	77	5329	62	3878	73	680	—	1030	—	381
Sv. Jurij ob j. ž.	18732	18	18462	02	37194	20	9768	92	7707	71	7629	76	1405	18	224
Sv. Jurij pod Kumom	2583	32	2317	12	4900	44	580	—	2301	—	—	—	50	—	56
Sv. Jurij pri Kranju	17587	57	17521	99	35109	56	13236	02	3883	54	4384	98	990	—	318
Sv. Kunigunda	4260	34	4546	72	8807	06	1008	47	376	01	746	47	1788	75	91
Sv. Lenart	45466	35	36942	50	82408	85	37533	—	16720	07	5500	—	3667	—	2066
Šebrelje	6110	38	5554	28	11664	66	2075	97	2032	94	2036	36	1248	69	112
Škocijan	11121	07	10546	05	21667	12	2712	60	5517	79	4850	—	2885	—	761
Škofjaloka	5874	—	5667	41	11541	41	3672	—	3438	27	—	—	—	—	74
Šmarje	18790	24	17809	53	36599	77	6178	—	3688	38	11400	—	400	—	1

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vinjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Šmartno pri Kranju . .	5486	29	7769	57	13255	86	5040	—	1780	—	4700	—	400	—	51
Šmartno pri Litiji . . .	18631	19	18053	46	36684	65	9020	40	1840	—	1760	—	1840	—	225
Šmartno pod Šmarno goro	1980	—	1979	67	3959	67	1953	—	—	—	—	—	—	—	9
Šturije	6218	40	6206	30	12424	70	4130	24	2029	95	2050	—	1990	75	236
Štokovci	2965	60	27035	25	55000	85	12100	—	100	—	8979	44	4985	23	329
Št. Ilj pod Turjakom ?															
Št. Janž	4495	93	4821	61	9317	54	3178	70	644	85	540	—	1190	—	149
Št. Jernej	27228	91	22873	02	50101	93	13474	—	5631	93	4039	—	8345	12	—
Št. Lambert	2324	04	2323	85	4647	89	393	81	400	—	1600	—	—	—	10
Št. Peter	20139	53	19465	03	39604	56	11287	88	6711	74	3760	—	3604	—	456
Št. Rupert	6337	40	5360	78	11698	18	2121	17	5218	93	2050	—	—	—	232
Št. Vid nad Ljubljano .	23069	86	29087	35	52157	21	12295	50	11099	—	5888	80	700	—	41
Št. Vid pri Zatičini . .	48178	41	47543	46	95721	87	42222	99	37098	59	1400	—	5490	—	413
Tinjan	1381	05	2299	67	3680	72	169	—	238	56	2061	17	886	14	262
Tomaj	4764	68	5231	18	9995	86	630	—	850	—	4360	—	—	—	+6
Tomišelj	11235	75	10953	25	22189	—	8340	—	4409	75	3035	—	1536	—	355
Toplice	3203	84	2095	18	5299	02	1802	—	790	—	1300	—	1240	—	110
Trebelno	4677	32	3233	99	7911	31	1063	30	1181	39	1933	46	746	—	245
Trnovo	33385	93	33263	16	66649	09	15019	50	18647	15	11620	20	4380	36	751
Tržič	12077	02	10986	86	23063	88	7015	22	2696	39	4080	—	1727	71	176
Tržišče	1948	77	3475	35	5424	12	1727	—	1775	23	360	—	200	—	165
Tunice	2499	30	2476	78	4976	08	700	—	1463	56	—	—	—	—	48
Vabriga ?															
Velike Lašče	10932	07	9418	87	20350	94	6914	—	2439	16	2200	—	646	76	241
Veliki Lošinj ?															
Vipava	23315	76	23773	74	47089	50	10541	—	9007	10	10500	—	9920	—	1198
Videm	3055	37	3448	58	6503	95	1300	—	2920	—	520	—	1452	—	+1
Višnjagora	43405	44	44456	26	87861	70	19705	—	15084	51	24226	28	3415	97	494
Vojsko	3203	37	3169	68	6373	05	3099	10	10	55	2159	13	102	—	32
Vodice (Dalmacija) . .	20992	38	20568	41	41560	79	4091	62	2130	—	5809	94	2663	92	334
Vodice	5234	54	5312	—	10546	54	4336	—	512	—	1000	—	880	—	82
Vrbnik	96505	29	93931	29	19436	58	59315	45	24528	50	4868	—	25420	59	333
Vrhnika	19240	99	15051	96	34292	95	9995	03	10078	85	4635	—	3435	19	2
Vrlika	48056	95	46930	41	94987	36	12274	95	200	—	66333	47	14070	23	268
Zagradec	3598	89	3480	05	7078	94	3564	—	1223	78	200	—	—	—	167
Zagorje ob Savi	8136	70	8160	52	16297	22	1840	83	788	83	5938	68	240	—	+2
Zatičina	1317	90	1024	52	2352	42	562	—	496	24	500	—	140	—	52
Zg. Besnica ?															
Zg. Tuhinj	3003	36	3614	13	6617	49	888	—	3191	50	400	—	100	—	182
Ždrenj ?															
Žiri	15458	77	13835	92	29294	69	10706	—	3767	44	8000	—	140	—	280
Žminj	9735	09	8352	28	18087	37	5367	97	2467	97	1180	—	3886	11	242
Župa Raščane ?															
Žužemberk	12185	35	11347	44	23532	79	5605	12	1007	03	6740	—	1148	85	505

Nova zadružna banka.

Zadruga stavbenikov in kamnosekov na Dunaju hoče ustanoviti svojo lastno zadružno banko. Banka hoče s tem, da napravlja prodajalna skladišča za železo in druge stavbene materijali in ustanavlja tudi posebne obrate, doseči regulacijo cen. Članom zadruge bodo dovoljevali kredit in posojali tudi knjižne tirjatve. Tudi realni kredit bo banka dovoljevala in izdajala zastavna pisma. Konečno bo imela tudi pravico prevzemati velike javne stavbe. Toda banka kot taka jih ne bo smela izvrševati, temveč oddajala jih bode svojim zadružnikom. Ustanovitev te banke prav dobro kaže, kaj more napraviti stanovska zavest. Pri nas seveda tega ni, vsled tega naše obrtništvo tudi tako napreduje.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v D. M. v Polji,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 13. januarja 1907 ob 1/24. uri popoldne v prostorih „Društvenega doma“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1906.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

GOSPODARSKO BERILO.

O varčevanju.

V mnogih državah je varčevanje zelo razvito; na čelu vseh evropskih držav stoji Danska, za njo pride Švica, kjer se vsak otrok poslužuje hranilnic, Italija, kjer naraščajo od leta do leta majhne hranilne vloge in padajo prejemi zelo razširjene pogubne loterije — v jedni srednjih hranilnic so se male hranilne vloge tekom 15 let zvišale od 10.687 na 53.818 (lira je 0.81 K), medtem ko so se v istem kraju prejemi loterije znižali od 92.935 na 36.802 lir —, Angleška, kjer navajajo šolske oblasti šolsko mladino k varčevanju in slednjič Nemčija, kjer Rajfajznovke v tem oziru veliko store. Tudi pri nas bo potrebno ljudstvo v večji meri navajati k varčevanju, katero nalogo bodo morale prevzeti naše posojilnice; radi tega se hočemo v tem članku pečati z bistvom varčevanja, in z sredstvi, ki isto povspešujejo?

1.) Kaj se pravi varčevati?

Varčevati se pravi vzdržati se kakega užitka v ta namen, da se lahko stroški, katere bi isti povzročil, porabijo za poznejše nujne potrebe. Oni, ki si ne pritrga nobenega užitka, ampak denar, katerega ne more uporabiti, plodonosno nalaga, ne varčuje v pravem pomenu besede, akoravno se mora priznati, da ne uporablja svojega premoženja k nezmernemu ali prepovedanemu uživanju. Tudi skopuh, ki se ne vzdržuje kakega užitka, ampak si mnogokrat ne privoščiti niti za življenje najpotrebnejših stvari, ne varčuje; on ne zbira premoženja iz tega namena, da bi skrbel za bodočnost, ampak ker mu nakupičeni zakladi delajo posebno veselje.

Varčevanje ima gospodarski in naravno vzgojvalen pomen. Najvažnejši je npravno-vzgojvalen pomen: samozatajevanje, zmaga nad željo, modro vzdržanje od užitka.

Z varčevanjem skrbi človek za bodočnost, varčevanje je pa tudi delo samopomoči; varčen človek si nabira sredstva, da mu pozneje v sili ni potreba iskati pomoči od drugih, ampak, da si lahko sam pomaga.

Važno je tudi varčevanje v gospodarskem oziru; človek ne skrbi z varčevanjem samo za bodočnost, ampak si pridobi tudi majhen kapital, s katerim si zboljša svoje razmere in pomnoži svoje dohodke. Čim dalje človek varčuje, tem večje veselje in ljubezen dobi do varčevanja in do svojega dela. Varčevanje ustvarja veselje do dela, podjetnost, zasigura dohodke, osrečuje človeka in ga stori zadovoljnega, povzdiga človeka v naravnem oziru, ustvarja trdno voljo, trden značaj in samostojnost.

2.) Ovire varčevanja.

Glavna ovira varčevanja je zapravljivost in stremljenje vse dohodke sproti porabiti. Zapravljivost ljudstva je od leta do leta večja; o tem priča od leta do leta naraščajoče število tobakarn, žganjarn, gostiln in trgovin, o tem priča od leta do leta se znatno množéči neposredni davki. K zapravljivosti pa navajajo v mnogih krajih razne navade, kakor n. pr. po cel teden trajajoče gostije in na spodnjem Štajarskem primicije. Jeden sosed hoče prekositi drugega s tem, da daruje v ta namen kolikor mogoče veliko. Nikakor ne pretiravam, če povdarjam, da stroški gostije ali primicije znašajo za posameznega posestnika do 200 kron na leto; če pomislimo, da se v onih krajih, kjer so velikanske gostije in primicije v modi, ti stroški ponavljajo leto za letom, vidimo, koliko stotakov se po nepotrebnem potratijo. (Našli se bodo ljudje, ki bodo proti mojim izvajajem češ, da ne privoščim kmetu nobenega veselja in zabave; radi tega ob tej priliki par opomb! Zabava na gostiji obstoji iz neizmernega uživanja jedi in pijače in iz skoro cel dan trajajočega plesa. Taka zabava ni plemenita zabava in ne ublažuje človeka in je povrh še — draga. Cene plemenite zabave najde dandanes kmet pri prireditvah raznih izobraževalnih društev. Če pa ima na razpolago res večje vsote, pa popotno palico v roke in po svetu, gledat kako se drugod kmetuje, kako drugod uporabljajo iznajdbe vede. Potovanje je najboljšo razvedrilo človeka, na potovanju spoznavamo druge ljudi, druge običaje in se — marsikaj naučimo. Dandanes vidimo, kako se leto za letom na gostijah napravijo neštevilni stotaki, a kmetje nimajo potrebnega denarja za umetna gnojila, napravo pravih hlevov itd., nimajo sredstev v to, da bi poslali svoje sine na kmetijske šole in potem se ničuditi, če naše kmetije nazadujejo. Še večje breme za kmeta so primicije. Gotovo tudi na Kranjskem, Goriškem in Koroškem spoštujejo novomašnike akoravno ne prirerajo v ta namen slavnosti, pri kateri se skoraj cel teden gosti 400 in še več ljudi. Znani so mi slučaji, da zadolženi kmetje leto za letom pobajajo primicije, ne upoštevajo nobenih stroškov, za odplačevanje dolga, za zboljšanje posestva in živine pa se ne zmenijo. Vsak prijatelj kmečkega stanu mora biti proti velikanskim gostijam in primicijam, vsak prijatelj kmečkega stanu pa mora tudi skrbeti za pošteno zabavo kmečkega stanu; pošteno zabavo pa nudijo prebivalstvu na deželi izobraževalna društva, katerih prireditve bi se naj v večji meri posečale! — Nezmernost v pijači, kadenju, lišp ozir.

moda pri ženskah, igranje s kvartami in v loteriji so najhujši naspotniki varčevanja.

Varčevanje ovira tudi pomankanje hranilnic in posojilnic (Rajfajznovk); v vsaki fari bi morala biti Rajfajznovka. Marsikdo bo tej trditvi oporekal, češ: saj imamo v vsakem trgu in mestu posojilnico in zraven te še navadno mestno ali okrajno hranilnico; čemu torej Rajfajznovke v vsaki fari? Hranilnice oziroma posojilnice v trgih in mestih so za varčevanje radi truda, izgube časa in stroškov, katere njih oddaljenost provzroča, nepripravne. Marsikateri ljudje ne marajo vlagati denarja v Rajfajznovke, ker se bojijo da niso denarji varni. Ta strah je prazen, ker imajo Rajfajznovke neomejeno poročstvo in jamčijo vsi udje za vse vloge. Drugi ljudje se spet bojijo, da se jim bodo davki zvišali, če imajo vloge v Rajfajznovki. Tudi ta strah je prazen, ker nima nobena oblast vpogleda v knjige Rajfajznovk, vsi udje načelstva in nadzorstva pa so dolžni držati strogo tajnost v vseh notranjih, posebno osebnih zadevah Rajfajznovke. Delavci spet se bojijo, da jim bodo delodajalci, če izvejo, da imajo prihranke, znižali dnino. Ravno nasprotno! Vsak delodajalec čišla varčnega delavca bolj in ga boljše plačuje, kakor lahkoživca, ki cel zaslužek hitro zapravi. Mnogo grešijo tudi ženske, ki nasprotujejo iz nezaupanja do denarnih zavodov, ker ne poznajo uredbe in pomena istih, vsakemu občevarju z istimi. Ustmeni in pismeni pouk je v odstranitev te ovire neobhodno potreben!

3.) Sredstva za povzdigo varčevanja.

Naloga zadrug je v prvi vrsti omenjene ovire potom pouka odstraniti in ljudstvo o gospodarskem in npravnem pomenu varčevanja prepričati.

„Mladina je up, bodočnost naroda“, slišimo večkrat poudarjati, v mladosti je človek najbolj dovzeten za vsako stvar, zato se mora mladina v zgodnji mladosti navajati k temu, da nepretrgoma in redno darila, preostal zaslužen denar itd. vlaga v hranilnico. V vsaki hiši naj ima vsak otrok svojo pušico, v katero naj spravlja o raznih prilikah od starišev, sorodnikov, botrov itd. podeljena darila mesto, da ista zapravlja pri sladčičarju, medicarju ali pa vinotoču. Ko ima jedno krono skupaj, naj nese isto v Rajfajznovko, kjer dobi hranilno knjižico. Če mogoče naj otrok sam nese svoje prihranke v hranilnico, blagajnik naj otroka vspodbudi k varčevanju in s tem večjim veseljem bo otrok pazil na sleherni vinar. Kako velike vsote otroci pri raznih vrtotočih in drugih vaških zabavah zapravijo, nam priča sledeča resnična dogodba. Posestnik vrtotoča je z jezo zapustil neko vas v Nemčiji, kjer je delovala Rajfajznovka, ker je v treh dneh komaj 12 mark (14:40 K) zaslužil, medtem ko je pred delovanjem Rajfajznovke kakih 100 mark (120 kron) v treh dneh zaslužil.

V Ameriki imajo takoimenovane domače banke (home bank), pušice, ki se oddajo posameznim hišam, do katerih pa ima le hranilnica ključ; hranilnica prevzame vsak mesec vsebino pušic in izda nove hranilne knjižice oz pripiše vsoto prejšnjim hranilnim vlogam.

Otrok pride v šolo; dolžnost učiteljstva je kazati na namen varčevanja, z živo besedo bodriti k varčevanju in z praktičnimi primeri obravnavati uspehe, n. pr. koliko znaša prilhranek 10 vin. vsak teden z obrestmi v 10, 20 letih itd. V čitanke naj se sprejmejo zanimiva berila in pripovedke o varčevanju. Priredijo naj se vsako leto božicnice za otroke in naj se nekaj daril bodisi od Rajfajznovke, bodisi od raznih mladino ljubov podeli v obliki hranilnih knjižic z majhnimi vlogami; umestno je o tej priliki predavanje o varčevanju. Izstop iz ljudske šole naj se svečano vrši in najpridnejšim učencem ter onim, ki so že pridno varčevali, se naj kot nagrade izroče hranilne knjižice, katerih vlog pa ne morejo do 20. leta vzdigniti. Še lepše uspehe lahko dosežejo učitelji v ponavljalnih šolah, ker imajo učenci že več smisla za dalekosežne cilje varčevanja. Mnogo lahko storijo tudi duhovniki, če ne le v osebnem občevarju, ampak sem in tje iz prižnice opozorijo na varčnost kot krščansko čednost, na zadružništvo kot praktično krščanstvo. Od mnogih stranij so se priporočale takozvane šolske hranilnice, katere upravljajo v nekaterih državah učitelji.

Akoravno iste blagodejno vplivajo na mladino in jo navajajo k varčevanju, se ne sme prezreti raznih nedostatkov, kakor n. pr., da se otroci revnih starišev, ki ne morejo vlagati veliko ali pa nič v hranilnico, čutijo zapostavljene za otroki bogatih starišev, da otroci nadlegujejo stariše za denar, misleč, da se s tem prikupijo učitelju, če veliko vlagajo, itd. Zahteva se velika previdnost in takt od učitelja, da ne povzroče šolske hranilnice več zla kakor dobrega.

Mladina zapusti šolo in mnogokrat zapravi lep zaslužek; ko pa pride čas ženitve, prevzetja posestva ali obrti, manjkajo najpotrebnejša sredstva. Poslom in delavcem se ne more nikdar dovolj toplo priporočati varčevanje; to zahteva ozir na slučajne nezgode, izgubo službe kakor tudi ozir na stara leta, ko ne bodo več za delo sposobni. Delodajalci naj ne zamudijo prilike, ko izplačujejo zaslužek, svoje posle in delavce odvrčati od raznih dragih zabav in zapravljanja ter opozarjati na hranilnice. Če se navadi mlade posle in delavce obojega spola na varčevanje, bodo imeli veselje z počasi naraščajočim majhnim kapitalom, bodo z veseljem delali in skrbeli za pomnoženje prihrankov in ne bodo, kakor žalibog sedaj, iskajoč večjega zaslužka, trumomn zapuščali deželo in se podajali v mesto ali Ameriko.

Treba pa je skrbeti za pošteno razvedrilo poslov in delavcev, v ta namen naj se snujejo v vsaki fari bralna (izobraževalna) društva, mladeniška, dekliska, delavska društva, ljudske knjižnice itd.

Varčuje naj vsak, mlad ali star, hlapec in gošpodar, siromak in bogatin. Stariši najbolj skrbijo za svoje otroke, ako vinar za vinarjem, krono za krono devljejo na stran, da dobe na ta način za pošteno vzgojo otrok potreben denar. „Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača“, je star pregovor, ki ima posebno pomen za varčevanje. Večje vsote vlagati v hranilnice more le malo ljudij, lahko pa vlaga slehern novčič za novčičem. Odrasli se najlažje pridobijo za varčevanje, ako Rajfajznovke ustanove posebne oddelke za razne življenske potrebe. Pri raznih Rajfajznovkah obstoje sledeči oddelki:

- a) oddelek za kmetijske potrebščine. Skrben kmetovalec vlaga celo leto teden za tednom majhne vsote in si priskrbi na ta način potreben denar za nakup umetnih gnojil, semenja, krmil itd. Marsikateri izdatek se med letom lahko opusti in pridobi toli potreben denar za napredek v kmetijstvu,
- b) oddelek za premog. V raznih družinah, posebno delavskih, hudo občutijo zimo, ker primanjkuje denar za nakup drv in premoga. Majhne vloge tekom leta opomorejo temu nedostatku,
- c) oddelek za najemnino in d) oddelek za davek naj potom majhnih hranilnih vlog pripravi za najemnino in davek,
- d) oddelek za doto. Večina kmetij največ trpi vsled dot, katere mora sin, ki prevzame posestvo, izplačati. Njegovo breme se znatno zniža, če stariši od rojstva otroka do ženitve v ta namen varčujejo,
- e) oddelek za božične potrebe skrbi za dobavo sredstev za nakup raznih potrebščin o božiču.

Odrasle ljudi se najlažje pridobi za varčevanje, če se jim označi končni smoter varčevanja, kar je ravno namen raznih oddelkov.

Omogoči naj se varčevanje najmanjših zneskov, v to svrho služijo poleg pušice hranilne znamke in hranilne karte, katere naj udje načelstva in nadzorništva Rajfajznovke podajajo redno vsak teden po hišah. Karte naj imajo podobo železničnih kart in sicer za zneske 10, 20, 50 vin. in 1 K, vsaka vrsta druge barve. Še bolj praktične so hranilne znamke, ki se naj kakor pri poštni hranilnici, prilepljajo na karton. Vsak mesec enkrat se lahko zamenjajo hranilne znamke ali karte pri blagajni Rajfajznovke, če znaša njih vrednost najmanj 1 krono, za hranilne knjižice. Karte ali znamke se naj v krajih, kjer prevladujejo delavci, prodajajo v soboto zvečer, v drugih krajih v nedeljo popoldan. S tem, da se ljudje na domu obiščejo, se mnogi privedo do tega, da si kupi

za denar, katerega bi drugače v nedeljo zapravil, hranilnih znamk. Rajfajznovka v Griesheim na Nemškem je prejela na ta način l. 1903 hranilnih vlog za 63.773 mark (okrog 75.000 kron)! Priporoča se tudi uredba sprejemanja hranilnih vlog (ustanovitve čebelice) v izobraževalnih društvih in sicer bi naj v sleherni vasi odbornik ali kak ud sprejemal hranilne vloge! Majhne hranilne vloge se naj ravno tako, če ne višje obrestujejo, kar je v Italiji običajno, kakor velike vloge. V ugodnem gmotnem položaju se nahajajoče posojilnice pospešujejo varčevanje tudi s tem, da vsako leto dajejo iz čistega dobička nagrade onim, ki redno varčujejo ter s tem vplivajo na druge. Kmetijska društva in zadrage naj razdeljujejo nagrade pridnim poslom in delavcem v obliki hranilnih knjižic. Isto se priporoča botrom, ki pa naj določijo, da se hranilne vloge ne morejo pred 20. letom dvigniti; hranilna knjižica postane na ta način veden, tih opominjevalec k varčevanju! V obče se naj gleda na to, da se sprejmejo za hranilne vloge v svrhu dote, v svrhu dobave sredstev za prevzete posestva, začetek obrti, zidanja lastne hiše itd. določbe, da se za gotovo dobo let te hranilne vloge ne morejo vzdigniti.

Nova uredba je prihranjevalna knjižica (Ersparnisbuch); lastnik take knjižice se zaveže vsak teden skoz določeno dobo let natanko določeno vsoto vlagati in more isto vzdigniti še le, ko poteče določeno število let. Seveda si mora vsak natanko preračunati, koliko mu je mogoče v vsakem slučaju na teden vlagati in se ne sme za preveliko vsoto zavezati.

Pouk pa je ono sredstvo, ki razširi zanimanje za varčevanje v najširših slojih ljudstva. Ljudstvo naj se poučuje s predavanji v društvih in javnih zborovanjih o varčevanju in isti sprejemajo v ljudske knjižnice, lepaki v društvih, javnih lokalih, kakor uradih, gostilnah, trgovinah naj s primernim besedilom opozarjajo na domačo Rajfajznovko in način sprejemanja ter obrestovanja vlog. Zelo dobro služi v ta namen pregledna tabela, v kateri se predočuje, kako kapital naraste iz redne tedenske vloge 10, 20, 50 vin., 1 K v 1, 2 ... 10, 20 letih z obrestmi vred! Na Anglaškem so upeljali posebne reklamne podobe, ki z živimi barvami slikajo posledice izobrazbe, reda, pridnosti in varčnosti na jedni in posledice lenobe, malomarnosti, zapravljivosti in pijančevanja na drugi strani. Zaupanje do Rajfajznovk se pridobi, ako se mesečno ne le v gospodarskih in združnih časopisih, ampak tudi v vseh onih časopisih, ki so zelo razširjeni na deželi, osobito v lokalnih listih, poroča o stanju Rajfajznovk, posebno o stanju hranilnih vlog v obče, kakor tudi hranilnih vlog majhnih vlagateljev. Vsak mesec se naj v uradnem prostoru Rajfajznovke, kakor tudi na oznanilni deski nabije mesečna bilanca, da dobi sleherni človek v okolišu Rajfajznovke pregled o delovanju.

Poleg majhnih vlog ne smemo pozabiti na velike vloge. Premožne posestnike, ki velikokrat nalagajo svoj denar v mestne hranilnice in velike denarne zavode, moramo poučiti, da je jedino pravilno, da denar iz dežele ostane na deželi in služi v korist kmečkega stanu, medtem ko služi denar mestnih hranilnic le v korist meščanov, v korist trgovine in obrti. Rajfajznovke pa morajo seveda nuditi iste ugodnosti, kakor veliki denarni zavodi, namreč jednake, če ne višje obresti, ugodno izplačevanje vlog, morajo pa tudi upeljati tekoči račun. V osebnem občevanju se mora premožnim slojem pojasniti sigurnost in ugodnost nalganja denarja pri domači Rajfajznovki.

Zboljšanje gospodarskih razmer ter npravni pomen varčevanja naj tudi naše Rajfajznovke vspodbode k delu, katerega vršijo s tolikimi uspehi Rajfajznovke v drugih državah.

Ali upliva bela repa na okus surovega masla?

Ako se krmi preveliko bele repe, dobi lahko surovo maslo grenak okus. Smetana iz takšnega mleka se težko pini.

Vendar se pa ne more našim posestnikom svetovati, da naj molznim kravam ne krmijo repe že iz tega vzroka, ker se je veliko pridela in ker repa hitro raste. Sejemo jo po žitu, ker bi drugače zemlja prazna ležala. Mi z repo zemljo bolje izkoristimo, ker dobimo eno leto dve žetve. Krmljenje repe upliva tudi na množino mleka. Mogoče je tudi iz mleka, kjer se krmi veliko repe, napraviti okusno maslo in odstraniti repni okus.

Smetano iz takšnega mleka segrejemo (pasteriziramo) na 90° C in potem takoj shladimo na 5° C pridenemo smetani potem posebne drože in jo segrejemo zopet na 16° C. Pri tej toploti naj se kiše 20 ur. Tako prirejeno maslo dobi najfijnejši okus.

Ako pade konj na kolena,

kar se posebno v zimskem času velikokrat zgodi, ako ni dobro podkovan, peljimo ga počasi v hlev, polijmo mu na razbito koleno dva žetarja mrzle vode, da bode rana snažna.

Vzemimo potem snažno platneno cunj, osušimo rano brez drganja, naložimo potem prst debelo pavole, obvežimo čez s platnom, čez to zavez položimo potem usnjeno kapo. Tako pustimo potem konja 3—4 dni mirno v hlevu, brez da bi se pritaknili obvezila.

Potem se rahlo odstrani vata, brez da bi se pritaknili kraste, katera se je med tem časom naredila. Peljimo potem konja nekoliko počasi na sprehod. Potem položimo zopet na ostalo vato, katera se je držala kraste, prst debelo plast zopet nove ter obvežimo, kakor prvič.

V 12 ali 13 dneh se krasta sama odluši, spodaj pa raste nova z dlako zarastena koža, katera se od stare ne razločuje ne po barvi kakor tudi ne po dlaki.

Kataster vodnih sil.

C. kr. ministerstvo notranjih zadev izdalo je odredbo, glasom koje napravi hidrografična osrednja pisarna kataster vodnih sil.

Pri nas je jako mnogo vodnih sil, kojih pa ne znamo izkoriščati.

V katastru vodnih sil našli bodo tujci te naše vodne sile; čudili se bodo, da vodnih sil ne porablamo ter je bodo pokupili in izkoriščali in pri tem bogateli.

Ljubljansko močvirje.

Z izsuševanjem ljubllanskega močvirja se bode vendar le pričelo i. s. l. 1908.

Dela bodo trajala pet let.

Stroški so proračunjeni na K 4,184.000.

Koledar za kmetovalca 1907

ki ga je uredil drž. mlekarski nadzornik Legvart, je ravnokar izšel. Koledar so spisali najboljši slovenski strokovnjaki iz vseh strok kmetijstva v kratkih in umljivih člankih, kmetovalcu vedno potrebnih.

Vsebina koledarju je: Kratek opis umne živinoreje, različne razpredelnice o krmi, krmljenje goveje živine in prašičev, prašičereja, mlekarstvo, preiskovanje mleka, bolezni mleka, mlekarstvo in sirarsko združništvo. Obdelovanje travnikov, naprava umetnih travnikov, osuševanje travnikov. Umetna in naravna gnojila, gnojenje rastlinam; sadjereja, naprava sadovnjakov, oskrbovanje sadnega drevja; vinoreja, kletarstvo, bolezni vina, priprava dobrega vina. Najvažnejše bolezni živine. Kmetijski zakoni, razdelitev gozdov in pašnikov, vodopravni zakon, lovski zakon, živinorejski zakon. Združništvo, posojilnice, konsumna društva, različne kmetijske zadruge. Hmeljarstvo, različne razpredelnice zo setev in žetev, preračunanje funtov v kile, oralov v hektarje. Tabele za knjigovodstvo itd.

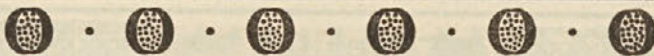
Koledar je izborno sestavljen in se vsakemu nujno priporoča. Cena koledarju je K 1.60, s pošto K 1.80.

Naroča se pri tvrdki Ivan Bonač v Ljubljani.

Ali tudi rabite sladno kavo?

Če se v damski družbi sproži to vprašanje, se marsikdo pomilovalno nasmehne in pokaže se, da imajo še mnogoteri hud predsodek proti sladni kavi. Deloma je to tudi umevno, zakaj to, kar se prodaja pod imenom sladna kava, večinom ni sladna kava, ampak skoro vselej le navadnožgana rž ali oprazen pivovarski slad. Ta dva pa dajeta samo plehko, sladkavo polivko, ki gotovo ne tekne po kavi. Jako mnogo jih baš še ne ve ali pa se niso prepričali, da je le Kathreinerjeva Kneippova sladna kava tak izdelek, ki ima sam prijeten okus po kavi, ker se njegova zrna prepoje z izvlečkom kavine črešnje, ne da bi se ob tem prenesel strupeni kofein zrnate kave. Kathreinerjeva Kneippova sladna kava torej edina v visoki meri spaja priljubljeni okus in vonj zrnate kave z znanimi zdravstvenimi prednostmi sladovimi. Kdor je torej poskusil pristno Kathreinerjevo kavo, gotovo nima več predsodkov proti dobri sladni kavi. Pristna Kathreinerjeva kava pa se prodaja samo v zaprtih zavojih z imenom Kathreiner in pri nakupovanju je torej nujno treba vselej in izrečno naglašati ime Kathreiner.

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbam zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Kranjska tovarna lanenega olja, Kranj

Zabret & Huter

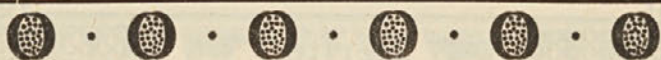
priporočila

**Sladko laneno olje in
lanene tropine (preše)**

najboljše kakovosti v vrečah po 50 kg.

Naroča se pri „Gospodarski zvezi“ ali naravnost pri tvrdki. Opomniti je, da je laneno olje mrzlo stiskano, nima v sebi nikakega albumina in je ravno raditega najboljše kakovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše brez te sestavine, v toliki meri pridobe s to sestavino lanene tropine (preše). Analiza lanenih tropin znaša: 40—41% surovega proteina (beljakovin) z 9—10% olja po analizi št. 1901 c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča na Dunaju.

274 x-6

Okoli 1000 hl belega vina po 13—16 kr. (26—32 vin se prodaja v Lindaru — zadnj postaja Pazin (Istra).
Kupci naj se obrnejo na lindarsko društvo za štednjo in zajunove v Lindaru (Istra). 5—5

Zivo divjačino

jerebice, fazane, srne, jelene, uharice za lov, vsakovrstne ropne živali, in ptice, kokoši, gosi in krasne fazane

kupuje in prosi ponudb

Edvard Mayer

razpošiljatelj žive divjačine

Dunajsko Novomesto, Schneeberggasse št. 10.

Avstrija.

268 12—7

Podružnica trgovine z živalmi Lavanyukut. Ogrsko.

Izšel je težko pričakovani

Koledar

za

kmetovalca 1907.

Uredil dež. nadzornik J. Legvart.

II. zelo popolnejši letnik z vsebino:

Kratek opis umne živinoreje, zlata pravila živinoreji, krmljenje goveje živine in prašičev. Prašičjereja, mlekarstvo, preiskovanje mleka. Obdelovanje travnikov, naprava in osuševanje travnikov, umetna in naravna gnojila. Sadjereja, naprava sadovnjaka. Vinoreja, priprava dobrega vina. Kmet. zakoni. Hmeljarstvo. Prerač. v kile, orale in hektarje.

Koledar, sejmi in še mnogo drugega.

Vezan je letos v posebno močno platno.

Cena s pošto K 1.80, in se naroča pri

Iv. Bonaču v Ljubljani.

Vsled prihranitve dragega povzetja se naj znesek naprej dopošlje.

Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

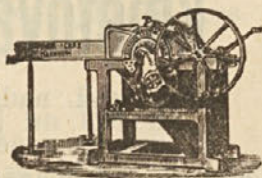
Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolè vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo združne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako národno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne
z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-

jem na bencin (najcenejša gonilna sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo nižanih cenah

pri

Karol Kavšeka nasled. 248 x—24

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno kupi kaki stroj!

Pri nakupu klajnega apna

zahtevajte **pismene garancije** zato, da ima v sebi **fosforjevo kislino** in da je **čisto**! Poslano blago dajte **preiskati**! Spoznali boste, da so **vs**i posnemki **slabi** in da je **le naša** postavno zavarovana znamka **najboljša**! Zahtevajte torej povsod izrecno le **pristno**, skozi **14 let** preizkušeno

Barthelovo klajno apno.

Cene zmerne. — Priznanja zastoj.

MIH. BARTHEL & Comp.,

Dunaj, X/3 Siccardsburggasse 44/G.

Dopisuje se slovenski!

6—6

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-24

Berite!

Gospodarsko društvo Baderna

v Istri

262 24—14

ima v svojem združnem skladišču

pristnega terana in izborna belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi pogoji:

1. Vino se pošilja **franko** skladišče ali želez. postaja Sv. Petar u Šumi ali Poreč (Parenzo). — Tudi v lastnih sodih, ki se vrnejo **franko** na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še **osem dni** po dostavi fakture (računa).
4. Plača se **takoj** ali tekom 30 dni potom Zadrugne zveze v Ljubljani.
5. Vino se tudi **zamenja** za les — fižol — krompir — moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in obrtnijske izdelke
6. Pri naročilih izpod 300 litrov se vzorcev ne pošilja.

Zadrug! Trgujemo med seboj! Pomagajmo druga drugi! Vsaka konkurenca — vsak riziko je izključen pri kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brezplačno tudi pri nakupu vina in grozdja od nje članov. Za posredovano kupčijo prevzame garancijo!

Berite!

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga **spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov** od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.

Izdeljuje vsa **pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.**

257, 24—17

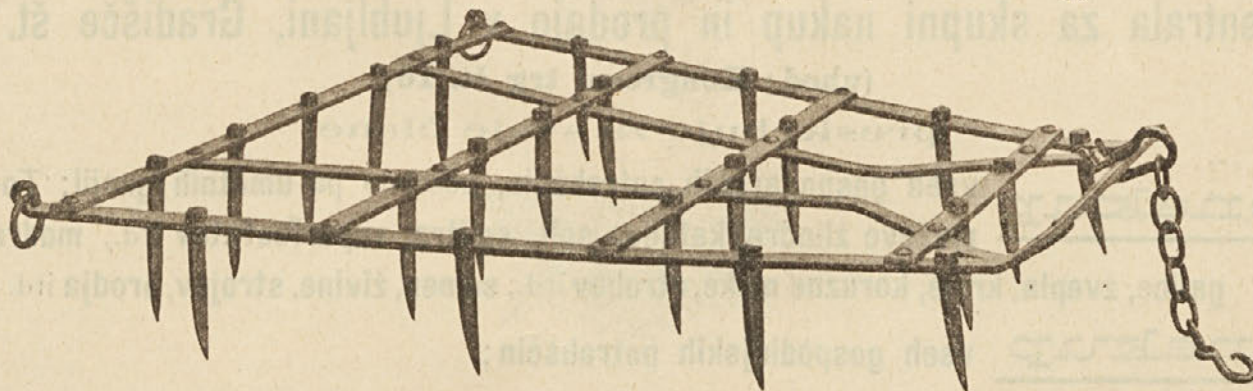
**Zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18. — v hiši Kmetske posojilnice.**

Ceniki na razpolago.

Provačini in mačrti brezplačno.

Najboljše patentirane brane

nadkriljujejo vsakovrstne dosedanje lesene brane, ker so nepokvarljive ter se zobovi vsikdar lahko z novimi nadomeste. — Cena za 1 komad (teža približno 25 kg) 15 K

Nadalje vse vrste dobro varjenih verig za živino, vozove itd., kakor raznovrstnih kovanih žeblov priporoča

258, 24—17

Prva žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigorici

registr. zadruga z omejeno zavezo.

Ceniki na zahtevo brezplačno in franko. Kmetijske zadruge pri večjem odjemu popust.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. junija 1906:
čez 12 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. junija 1906:
čez 27 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4¹/₂%

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsake vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 30. junija 1906: K 12,485.874·93 — Denarni promet v letu 1905: 54,418.440·28

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1906.

249, x—24

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.
Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu
Francišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.
Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,
Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Gospodarska zveza

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: Tomazeve žindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd.;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.

Izdajatelj: Zadruga zveza v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Ivan Rožman, uradni ravnatelj „Zadruga zveze“. — Tisk Zadruga tiskarne, reg. zad. z om. zav. v Ljubljani.